

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Irsk gæst: I kan øge vårbyg-udbyttet

PHD Shane Kennedy fra Irland anviste under et besøg på Vestermølle en vej fremad mod større udbytter af vårbyg i Danmark.

Af Jess Ulrik Verge, jev@fbg.dk

- I kan med fordel forsøge at øge mængden af udsæd til 350 kerner pr kvadratmeter. Det vil kunne danne op mod 1000 aksbærende skud pr. kvadratmeter, hvis vækstforholdene er til det.

Sådan lød det fra irske Shane Kennedy, da han den 3. december gæstede Vestermølle ved Skanderborg. Han var inviteret som gæstetaler til en temadag arrangeret af Seges, Bæredygtigt Landbrug og CID.

Cirka 100 mennesker var

mødt frem - heraf cirka 50 landmænd - for at finde ny inspiration.

Og den kom ikke mindst fra Shane Kennedy, hvis hjemland er kendt for sine imponerende udbytter af vårbyg.

Næsthøjeste udbytter

På den grønne, tempererede ø avles verdens næsthøjeste udbytter ud af den lerede, frugtbare jord. 10,5 tons pr hektar er den foreløbige rekord, mens udbytter på godt 7 tons er almindelige. I Danmark ligger normen på 5,8 tons pr hektar.

Arrangørerne bag temadagen havde inviteret Shane Kennedy, fordi han har skrevet en PHD om dyrkning af vårbyg. Han er ansat hos den rådgivende organisation Teagasc og betragtes som en af de mest vidende irere på området.

Interessant klima

Irland er også interessant for Danmark, fordi øens klima på mange måder kan sammenlignes med det danske. Forskellene er dog også til at få øje på. Der falder mere nedbør i Irland. Eksempelvis er foråret vådere. Temperaturen ligger på 5-6 grader i marts, somrene er knap så varme, og vintertemperaturerne når sjældent under frysepunktet. Vores efterår og vinter er en koldere fornøjelse end i Irland, som i øvrigt også har en længere vækstsæson. Der høstes i slutningen af august - altså en måned senere end os.

Trods disse forskelle er det irske klima måske mere

Shane Kennedy fra Irland påpegede, at en øget mængde udsæd vil kunne øge de danske udbytter af vårbyg. Foto: Jess Ulrik Verge.

relevant for Danmark end man umiddelbart skulle tro.

Troels Toft fra Seges anfører, at klimaforandringerne må tages med ind i billedet.

- Kigger vi ind i fremtiden, kan det sagtens tænkes, at vi vil få et klima som ligner det irske. Det vil sige mere nedbør i nogle år, og mere tørke i andre år. Derfor er det værd at kigge mod Irland.

Svingende udbytter

Shane Kennedy viste forskellige statistikker over udbytterne gennem årene. De viser store udsving alt efter om der har været tørke eller regn. Sidste år faldt udbyttet til meget beskedne 2 tons pr hektar.

- Jeg vil sågar mene, at de irske udslag i udbytter er større end vores, siger Troels Toft.

Men udslagenes størrelse rækker ikke ved den konklusion, at Danmark kan lære noget af Irland, når det gælder om at øge udbytterne.

Lineær sammenhæng

- Der er hos os en lineær sammenhæng mellem udbyttets størrelse og mængden af udsæd, sagde Shane Kennedy. Han tog høståret 2011 som et eksempel. Her blev der opnået et udbytte på 9,9 tons pr hektar. Et varmt forår skabte en hurtig vækst, og en efterfølgende kølig sommer gav en god kernefyldning.

Der blev sået 350 kerner pr kvadratmeter, hvilket er næsten 100 planter mere end normalen i Danmark. Denne mængde vil i følge Shane Kennedy kunne danne cirka 1000 aksbærende skud pr. kvadratmeter, hvis vækstforholdene er gode.

Danske forbehold

Lars Bonde Eriksen fra Seges ville dog gerne tage forbehold for den kortere

Større udsædsmængde vil på sigt måske kunne give et ekstra høstudbytte på et halvt til ét tons pr hektar, lyder et forsigtigt skøn. Arkivfoto.

100 deltagere var mødt frem til Vestermølle for blandt andet at hente inspiration fra Irland om dyrkning af vårbyg. Foto: Jess Ulrik Verge.

vækstsæson i Danmark og anslog, at 800 aksbærende skud pr. kvadratmeter måske var mere realistisk at opnå.

Flere tilhørere havde i spørgsmålsrunden overvejelser omkring kvaliteten af kernerne. Det større antal vil måske bevirke, at der kommer for mange små kerner under 2,5 mm, hvormed de er for små til malt.

10-15 procent op

- Men uanset denne ri-

siko kan vi ud fra det vi har hørt i dag godt drage den konklusion, at hvis vi kan så tidligt og etablere en kraftig afgrøde, så kan vi godt skubbe mængden af udsæd en lille smule opad. Ikke til Irsk niveau, men måske med 10-15 procent under de rette forhold.

- Det vil på sigt måske kunne give et ekstra udbytte på et halvt til ét tons pr hektar, lyder et forsigtigt skøn fra Troels Toft.